

مجله علمی و ادبی

مطبعه و محل اداره :

جفال اوغلنده امنیت
صندوقی جوارنده
شنگول یقوشنده
۲۷ نومرو

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار
جدیدیه مع الممنونیه
قبول اولنور

درج ایدله یین آثارا عاده اولتماز

دیده ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیانده و بالخاصه احوال و مشور اسلامیه در بحث ایدر و هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	التی آیلغی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

آلتیجی جلد

۷ ربیع الاخر پنجشنبه ۲۱ نیشان ۳۲۷

عدد : ۱۸۰

بر مناسبت سزاک (عنوانی ویره ایدی ده کوزل اصابت ایدلش اوله جینی وارد خاطر قاصرانه مدر. باقی دعا.

اینه کولنده سرای بوسنه لی
سمیزاده الحاج

محمد

شایان تألم و تأثر بر خبر :

« ترجمانه » دوردی .

روسیه ده ساکن مسلمان تورک قارده شلمزه ، صوک ربیع عصرده ، هیچ شبهه سزاک بویوک خدمت ایتیش اولان باغچه سرای (قریم) ده منتشر « ترجمان » رفیق محترمک اوتوز سنه لک شرفلی بر حیاتدن صکره موقه قطع نشریات ایلدیکنی بوهفته خبر آلاق ، فوق العاده متأثر و متألم اولدق . « ترجمان » روسیه مسلمانلرینک بتون شبان متفکره سنه استاد و راهبر اولمشدی . شمسی ملتیی دوشونهن ، ملتیه خدمت ایتک ایسته ین روسیه لی مسلمانلرک جمله سی « ترجمان » ک تلمیذی و روسیه ده منتشر تورکجه غزته لک ده هبسی « ترجمان » ک اولاد معنوی سیدر . قریم « ترجمان » ی بر زمانلر ممالک عثمانیه ده ده معلوم و منتشر ایدی ؛ دور سابق مطبوعات قارشی شدتی پک زیاده آرتدیرمیدن اول ، وهله ارمنی مسأله سی زماننده استانبوله ، ولایاته طقوز ، اون بیک نسخه سی طاغیلوردی . « ترجمان » ک اوزمانلردن قالمه خاطرده سی ، علی الخصوص اناتولی ولایاتنده ، الیوم بر حیاتدر . « ترجمان » صوک نسخه سنده ، موقتاً قیاندیغنی شوصیمی و مؤثر سطرله قارئیرینه خبر ویریور :

محتلو افندیلر ،

۱۸۸۱ سنه سی چیقاردیغم « روسیه مسلمانلری » نام رساله مده اشبو غزته نک پروغرامی و مسلکی تعین ایدلش و معارف ، ادبیات ، لسان و مکاتب ملیه نک اصلاحی ، اکالی ایلرو سورولش ایدی .

۱۸۸۲ سنه سی « یوقلامه » و « ایزله مه » مقامنده بش اون اوراق پراکنده چیقارلش ایدی .

۱۸۸۳ سنه سی نیسان آینه ده « ترجمان » ک برنجی نسخه سنی میدانه چیقاردم و بوندن بویله دورمه یوب ، اوصاف یوب ، یولدن چیقم یوب اوتوز سنه چالیشدم فقط ، انسانلق حالیدر ، یورلدم .

خدمتم بخشی می یابان می ایدی هرکس بیله دیکی ، آکلادیغنی کی حکم بیورسون ؛ بن بیله دیکه آکلادیغنه کوره اوتوز سنه چالیشدم و طبیعی یورلدم . دو قورلرک قطعی نصیحتلرینه بناء بر آرز وقت استراحت لازم کلدی . « ترجمان » مده کندم ایله برابر استراحت ایده جک .

مالاً و معنأ « ترجمان » ک حالی تأمین ایدلشدر ، دوامنه بر تورلی مانع موجود دکلدیر ، آنجق یورغنلیم . محتلو اوقویو جیلر ،

بو جمعه « ترجمان » موقت دوریور ، ثوقتا یور . معذور کوروکوز ، عیب بیورمیکوز .

کله جک هفته « ترجمان » بدل « زمان » . حقیقه جقدر بریکی غزته پروغرام و مسلک اعتباریله « ترجمان » ک معنوی اوغلی اولدیغنی کی صاحب امتیازی و محرری دخی اوغلو مدر « زمان » ک قبول و مقبول ایدلستی تمی ایدرم .

وقت استراحتی انشاء الله مالا یعنی کچوردم . زمانز برچوق یکی حالر و مسئله لر وجوده کتوردی ، روسلار و مسلمانلر آره سنده یکی فکرلر . بویکی مسلک ، یکی آرزولر دوغدی بونلری اوکرنک ، دوشونمک و بونلره کوره مسلک طوقوب قلم ، فکر یورتمک کک . بوندن بویله استراحت قدر الحال تحصیل عبارت اوله جقدر . لحده قدر تحصیل جمله مژه بورج دکلی ؟ شمیدلک الوداع !

اسماعیل

واتیقان کتبخانه سنده آثار اسلامیة

تفسیر غریب القرآن

مؤلفی ابو بکر نامنده بر ذات اولوب قرق سنه تتبع ایتدکن صوکره یازدیغنی افاده ایدر فورمه نک بر قسمنده شویله بدأ ایدر : « هذا تفسیر غریب القرآن الف علی حروف المعجم مابین منصوب و مرفوع و مخفوض لیقرب تناوله و یسهل تحفظه علی من اراد التوفیق مثلاً حاد مفتوحه ایله (صیب) مطوفعیل من صاب یصوب اذانل من السماء . (صرهن الیک) صمهن الیک و یقال املهن الیک اصرهن بکسر الهاد قطعهن المعنی فخذ اربعة من الطیر الیک فصرهن ای قطعهن . (صراط مستقیم) طریق واضح و هو الاسلام و منه صبغة الله دین الله فطرته الی فطو الناس علیها . »

کتاب مذکور بر جلددن عبارت اولوب آجیق یازیلی تاریخ خط معلوم دکلدیر .

معرب القرآن

سورة فاتحه ایله و الطارق دن و الناس سورمه سنه قدر آلیر . مقدمه شویله یازار : قال ابو عبدالله حسین ابن خالویه هذا کتاب ذکر ت فيه اعراب ثلثین سورة من القرآن من المفعول بشرح معانی کل حرف و تاجیص فروعه و ذکر ت غریب ما اشکل من و تبیین مصادره و تشبیه و جمعه لیكون معونة علی ما یرد علیک من اعراب القرآن ان شاء الله و ماتوفیق الا بالله .

مثلاً : سورة الناسده دیرکه (و الناس) معطوف معنی الایة بوسوس فی صدور الناس جهیم و انسهم و الناس الناس و الجن ذهاب الناس و بقی النسناس النسناس الذین یشبهون الناس و لیسوا بناس رواه ابو هریره . تاریخ خط ۹۰۰

کتاب المعما

ترکجه بر جلد کوزل خط ایله بر چوق شیلره معما یایار . مثلاً بمورطه ایچون :

« ندر اولکیم اولا برقه معمور

« یاریسی زعفران یاریسی کافور

هاشم ولی

هندستان :

دارالفنون اسلامی نشانی . — علیکمدار الفنونندن بشقه ایکنجی بر دارالفنون اسلام دها تاسیسی ایچون باش-لانیلان تشبث موقیته دوام ایدیور. متشبدلردن فیخامتلو اغا خان حضرتلری بو کره کلکتهیه کیده رک ، اورا اغنیا وکبر اسندن کلیملی اعانات جمعنه موفق اولمشدر . اعاناتده بولن-انلر بروجه آتیدر : ایشان کریم ، ۱۰۰۰۰ روبیه ؛ [برروپیه تقریباً اون درت غروش قیمتهدر .] احمد موساصالحی ۱۰۰۰۰ روبیه ؛ حاجی احمد عبد اللطیف ۵۰۰۰ روبیه ؛ اسماعیل سنحی ۵۰۰۰ روبیه ؛ غلام حسین عارف ۵۰۰۰ روبیه عثمان جمال ۲۵۰۰ روبیه . بولردن بشقهده مهم اعانات کلکتهدر . کلکتهده یازیلان اعانه مقداری آلتش یتش بیک روبیه به بالغ اولدینی سویلنلیور . « لوکنوو » ده ایکوز بیک روبیه وعد اولمشدر . بولدن بشقه محمود آباد و جهانگیر آباد راجه لری آلتش بشر بیک و دیگر راجه لردن بعضیلری ، یکر میشر ، بعضیلری اونر بیک روبیه وعد ایتشلردر . بومبیده اینجی تاجری عربی الاصل شیخ جاسم بن ابراهیم ۱۵۰۰۰ روبیه ویرمش وینه بومبیل دیکر بر تاجر ۵۰۰۰۰ روبیه بومبیه بائقه سنه یاتیرمشدر . شمالی هندستانک دارالفنون اسلامی تاسیس ایچون کوستردیکی بو همتدن ، جنوبی هندستانده کیری قلامق ایسته یه رک مدراسده براعانه جمعیتی تشکیل اولمشدر .

هند چینی :

فرانسزلرک طردی تشبثاتی . — هند چینک بر قسمنه الیوم فرانسزلر مسلط و حاکمدر . بولرک مملکتدن طردی ایچون یرلیر آره سنده بویوک خفی بر جمعیت تاسیس اولمشدر . جمعیتک بعض اوراقی بوکونلرده فرانسزلر آلینه کچمشدر . اوراق مذکوریه نظر آهند چینلیر بر قیام عمومی ایچون تشکیلات مهمه ده بولنه رق حتی قیامک سرکرده لری بیله تعیین ایله مشلر ایش ؛ قیام ردنبره اوله حق . و فرانسزمأورلرینک جوغی اعدام ایدیله جک ایش . بر چوق وقایعه برابر بو جمعیتک کشفی ده کوستریورکه آوروپالیرک آسیایه حاکمیتلری دوره سی آرتق نهایتنه یاقلاشیور .

مقاله سالفده کی تفسیر شریف نصیح

صحیفه	ستون	سطر	غلط	صواب
۲	۱	۱۰	منسون	مسنون
۲	۱	۱۴	سجود و ملائکه	سجود ملائکه
۲	۲	۱۹	تفصیل	تفضیل
۳	۲	۶	اولندیغی حقنده	اولندیغی جنت حقنده

صراط مستقیم مطبعه سی مدیر مسئول : اشرف ادیب

۳۰ سنه ک متادی خدمتدن صکره اسماعیل بابامزک استراحتیه حقیقه حق واردر ، بونی تسلیم واعتراف ایدرز . بونکله برابر ، کوکل ایستردی که « ترجمان » ، ترجمان روح و املی اولدینی ملتی کی ابدی قالسون . « ترجمان » ک معنوی اوغلی « زمان » ه : خوش کلک ، صفا کلک ، باباک قدر ملتکه خادم و نافع اول ؛ دیورز ؛ و بوعامزک عندالله مقبول اولمه سنی ایسته یورز . وعین زمانده « ترجمان » ک استراحتی یازمه مخصوص بر تعطیلدن عبارت اولمه سنه ده دعاچی یز . « ترجمان » ک دورمه سندن متولد تأثر مزه ، کله جک صوک بهاردن اعتباراً تکرار انتشارینی کورمک امید ، اوت انجق بو امید ، تسلیتبخش اولمقدهدر ...

شئون

روسیه :

مسلمان مطهر عائی . — قزانده بش سنه دنبری منتظماً انتشار ایتکده اولان « بیان الحق » جریده اسلامییه سی شمعی یه قدر هفته سنه انجق اوچ نسخه چیقیوردی . بوکره اداره خانه مزه کلن آلتجی سنه رومیه سنک برنجی نسخه سندن ، آکلادق که بولدن بویله « بیان الحق » رفیقمز هر کون حقیقه جقدر . رفیقمزک توسیع نشر یاتندن پک ممنون اولدق کمال خلوص ایله تبریک ایدرز . ملتداشلیینه دائماً مفید اولمق و کتدکجه دائرة خدمتی کنیشاتمک اوزره دوام و ترقیسنی جناب حقندن نیاز ایدیورز .

تورکستانه آثار عتیقه ملکی . — آسیای وسطی آثار عتیقه جه اک زنکین قطع اتدن معدوددر . بوراده اسکی تورک ، یونان آثار عتیقه سی موجود اولدینی کی ، اسلام مدینتک بغداد ، قاهره و غرناطه کی مراکزیه عین سویه رفیعده بولنان بخارا و سمرقند شهرلیرده بورادهدر . بو جهتلی نظر دقتیه آلان پترسبورغ انجمن دانش ایمپراطوریسی ، آسیای وسطی آثار عتیقه سنک کشف و تدقیق ایچون تورکستانده بر آثار عتیقه مکتب عالیسی تاسیسنه تشبث ایتمشدر .

ردسیده هریت و هریت (!) . — روسیه قانون اساسی بوتون تبعیه رسماً حریت وجدانیه بخش ایتمشدر . لکن وقایع کوستریورکه بو اساس قانونی فعلاً اصلاً تطبیق اولنماقدهدر . روسیه مجلس مبعوثاننده کثرت جهتیله ایکنجی موقعی طوتان « قاده » فرقه سنک رسمی غزته سی اولان « رهج » ده یازلدیغه کوره ایکی ای اول آرسای کوبنده ذکور وانات ۹۵ مجوسی اهتدا ایدرک ۱۷ ارکک و ۱۵ قیز چوققلرینه دین اسلام اوکرتمک اوزره بر مسلمان معلم تعیین ایتمشدر . بو وقعه یی خبر آلان پولیس چاوشی آرسای کوبینه کلوب چوققلری طاغیتمش و معلمی برابر آلوب پولیس ضابطنه کوتورمشدر . کویلیلر او جوارده بولنان ملا عیناه حضرتلرینه خبر ویرمشلر و مومی الیه ده کیدوب پوایس چاوشندن ، قانون شکنانه حرکتک اسبابی سؤال ایتش ایسه ده چاوش هیچ بر معقول جواب ویرمه یه لزوم کورمیه رک ملا حضرتلرینی باشندن صاومشدر .